

УДК 94(477.63):272:348«189/191»

DOI: 10.26661/swfh-2019-52-010

Катеринославська римо-католицька парафія перед викликами релігійного законодавства в Російській імперії (кінець XIX – початок XX ст.)

Н. Мосюкова*Національна металургійна академія України
nataszafranczeska@gmail.com*

Ключові слова: римо-католики, катеринославська парафія, закон про віротерпимість, перехід до іншої віри, Російська імперія.

В статті розглянуто особливості розвитку катеринославської римо-католицької парафії кінця XIX – початку XX ст. Тиск з боку імперської влади підштовхував частину католиків до переходу у православ'я, але їх кількість не була значною, особливо на фоні зростання загальної чисельності представників цієї конфесії у місті. Залучені до дослідження архівні матеріали дозволили окреслити періоди переходів католиків у православ'я і визначити характерні ознаки кожного з періодів. Встановлено, що після лібералізації релігійного законодавства 1905 р. в Російській імперії процедура відмови від приналежності до панівної конфесії була прописана і не передбачала різних підходів для представників різних церков та станів.

Ekaterinoslav Roman Catholic parish before the challenges of religious law in the Russian Empire (the end of the nineteenth and early twentieth centuries)

N. Mosiukova*National Metallurgical Academy of Ukraine*

Key words: Roman Catholics, Katerynoslav Parish, the law on tolerance, the transition to another faith, the Russian Empire.

In the Russian Empire, where the Orthodox Church was dominant, the RCC was oppressed. It was manifested both at the legislative level (until 1905) and in the creation of certain barriers to the construction of the church and the full functioning of the parish, as it was in Ekaterinoslav.

Catholic discrimination on the part of the authorities made some of them turn to Orthodoxy. The number of such transitions was not significant, especially against the backdrop of an increase in the total number of Roman Catholics in the city, which was largely due to immigrants from the western regions of empire, who traveled to Katerynoslav province in a search of work.

The analysis of data which was presented in the journal «Ekaterinoslav's eparchial newsletters» on the transitions of representatives of different denominations and religions into Orthodoxy, allowed to outline three periods for the specified process for Catholics: I - 1888 - 1894; II - 1895 - 1900; III - 1905 - 1916. The most «productive» for the Orthodox Church of Ekaterinoslav was period from 1895 to 1900, its maximum - 31 transition to the ROC. It happened against the backdrop of an increase in the total number of Catholics in the province. Probably, in conditions of discrimination against Catholics of religious legislation, people with an uncompressed national consciousness (Catholicism for the Poles - part of national consciousness) in the non-Orthodox environment was more convenient to exist as an Orthodox one. During this period, the activation of the activities of Orthodox missionaries was also recorded, which could also produce certain results.

The indication of the period of 1905-1916 is not only the conversion of Catholics into Orthodoxy, the number of which has decreased, but also the transitions (or returns) of representatives of other religions to the RCC, which took place after the democratization of the religious law of 1905. To study this process allowed the corresponding entries in the books of registration of civil status acts of birth that were held in the Roman Catholic church and are

now stored in the State Archives of the Dnipropetrovsk region. This process was not massive (maximum - 13 for incomplete 1905).

Most of those who decide to become Catholics are Orthodox young people aged 20 to 30, children and adolescents (sometimes returning to Catholicism by whole families). The process of the transition from Orthodoxy to the womb of the Roman Catholic Church lasted several months, without providing for different approaches for representatives of different classes.

The vast majority of Poles in Ekaterinoslav, even under pressure from the authorities, kept their religious and national identity. Conversions of Roman Catholics in Orthodoxy, and then in the opposite direction were not mass.

В умовах, коли ставлення держави до Церкви в незалежній Україні суттєво змінилося, а вплив Церкви на суспільне життя посилювався, тема історії релігії є дуже актуальною. Це повною мірою стосується і римо-католицької конфесії.

Попри наявність фундаментальних праць щодо історії Католицької Церкви на теренах Російської імперії і на українській землі зокрема, виданих як в радянські часи, так і в незалежній Україні («Папство і царизм» Е. Вінтера [1], 10-томна «Історія релігії в Україні», четвертий том якої присвячений католицизму [2]), статті Г.М. Надтоки, де проаналізовано особливості співіснування православ'я і католицизму на початку XX ст., місіонерську діяльність цих церков, загальну по Україні картину міжконфесійних міграцій [3], а також появу досліджень, де розглядається історія РКЦ Південно – Східного регіону кінця XVIII – початку XX ст. («Історія християнських конфесій Катеринославщини останньої чверті XVIII – початку XX ст. Н. Буланової [4] і «Римо-католицька церква Східної України в XIX ст.» О. Баковецької [5]), проблема вибору релігії, динаміка переходів католиків у православ'я в кінці XIX – на початку XX ст. та представників інших релігій у римо-католицизм на початку XX століття на Катеринославщині залишилися поза увагою вчених.

Джерельною базою дослідження є журнал «Екатеринославские епархиальные ведомости», заснований при Катеринославській семінарії, де друкували відомості про представників неправославної віри, які прийняли православ'я, а також книги реєстрації актів громадянського стану про народження, які велися у римо-католицькому костіолі і зараз зберігаються у Державному архіві Дніпропетровської області.

Мета статті полягає у визначенні умов, в яких існувала римо-католицька спільнота Катеринослава в кінці XIX – на початку XX ст., аналізі динаміки процесів переходу католиків у православ'я, а також зворотнього процесу після прийняття закону про віротерпимість.

Постановка завдань:

1. Визначити умови, в яких існувала римо-ка-

толицька спільнота Катеринослава і дослідити інтенсивність переходів її представників у православ'я.

2. Проаналізувати вплив Закону про віротерпимість на динаміку процесів переходу римо-католиків у православ'я і представників інших конфесій у римо-католицизм.

3. Дослідити механізм повернення в лоно Римо-Католицької Церкви.

У XIX ст. в Російській імперії свободи совісті не було. По відношенню до РКЦ проводилася політика одержавлення. Панівною в імперії була Православна Церква, шлюби між православними і католиками, здійснені тільки католицьким священником, вважалися недійсними; діти, народжені в таких шлюбах, мали бути охрещені і виховані за традиціями Православної Церкви; заборонялося в подружжі схилити православного чоловіка або дружину до прийняття іншої віри; навіть за «невоспрепятствование» переходу з православ'я дружини або дітей передбачався арешт від 3 днів до 3 місяців [6], «іновірці були позбавлені можливості займати посади в державному управлінському апараті, їх не допускали до світської навчально-виховної діяльності» [3, с. 92] і т. ін.

У 1877 році у Катеринославі був побудований костіол, але дозвіл на це римо-католики чекали 30 років. Довгим і непростим був і процес призначення настоятеля цього храму, на що дозвіл влада дала тільки у 1901 році.

Тиск з боку Російської імперії, який відчували католики, підштовхував деяких з них до переходу у православ'я. Як зазначає Н. Буланова, спираючись на звіт обер-прокурора Святішого Синоду, «процес переходу іноземних християн у православне сповідання відбувався постійно, але не набув широкого характеру» [5, с. 160].

Відомості про представників неправославної віри, що прийняли православ'я (з позначкою, з якої саме релігії здійснено перехід), друкували в журналі «Екатеринославские епархиальные ведомости», заснованому у 1872 році при Катеринославській семінарії, але вже з 1876 р. і аж до 1887 р. журнал не надавав інформації про попов-

нення лав панівної в Російській імперії релігії. Ще одна перерва подібного роду була з 1902 по 1904 роки.

Попри цінність вказаного джерела, журнал дозволяє з'ясувати кількість переходів тільки в межах всієї Катеринославської єпархії і не дозволяє визначити цей показник окремо по губернському місту. Крім того, видання за той чи інший рік містило відомості і за попередній рік, отже, в дослідженні за основу взято не кількість переходів до православ'я за той чи інший рік, а кількість переходів, що надруковані в журналі за певний рік. Ця обставина не може суттєво вплинути на загальну картину змін в релігійному складі єпархії, але дещо її спотворює. «Мінусом» означеного джерела є те, що в ньому публікували тільки інформацію про переходи до православ'я і жодної – про переходи у зворотньому напрямку. Зрозуміло, що до 1905 року переходи із панівної конфесії до іншої релігії були заборонені, але після 1905 року вони були, принаймні, до католицизму. «Екатеринославские епархиальные ведомости» цю складову дослідити не дозволяють. Відстежити кількість переходів представників інших конфесій і релігій в лоно Католицької Церкви можна по книгам реєстрації актів громадянського стану про народження.

Аналіз кількості переходів католиків у православ'я протягом 1888 – 1916 років дає можливість визначити три періоди:

I – 1888 – 1894 роки. Щорічно переходила незначна частина представників цієї конфесії. Максимум періоду – 17 (у 1890 р.) [7, с. 27], [8, с. 50], [9, с. 70], [10, с. 142], [11, с. 169], [12, с. 241], [13, с. 287], [14, с. 317], [15, с. 339], [16, с. 471], а мінімум – 7 (у 1891 р.) [17, с. 67], [18, с. 133], [19, с. 163], [20, с. 330], [21, с. 385].

II – 1895 – 1900 роки – чисельність переходів значно зростає – їх максимальна кількість складає 31 (у 1900 році) [22, с. 76], [23, с. 100], [24, с. 131], [25, с. 149], [26, с. 155], [27, с. 223], [28, с. 309], [29, с. 451], а мінімальна – 19 (у 1896 р.) [30, с. 3], [31, с. 51], [32, с. 132], [33, с. 185], [34, с. 201], [35, с. 309], [36, с. 322], [37, с. 351], [38, с. 372]. Означене збільшення переходів відбувалося на фоні збільшення загальної кількості католиків на Катеринославщині, але не в період посилення тиску царського уряду на Католицьку Церкву, а, навпаки, в часи, коли після репресій 1863 – поч. 1880-их років проти РКЦ відбувалося їх послаблення, а також налагодження стосунків російського уряду з Апостольським Престолом, про що пише, наприклад, Е. Вінтер [1, с. 389]. З іншого боку, дискримінаційне щодо католиків

релігійне законодавство продовжувало діяти. Поляки, які у пошуках роботи переїхали до Катеринославської губернії, були більш лояльними до влади, ніж, наприклад, заслані до цього краю у 70-і роки XIX століття колишні польські повстанці. На нашу думку, національна складова для них, можливо, і мала значення, але не була головною в житті, інакше вони не виїхали б з Польщі (звичайно, в цю схему не вкладаються всі можливі випадки, але загалом «картина» виглядала саме так). Зручніше в новому інославному середовищі людям з незагостреною національною свідомістю було існувати в якості православного. Крім того, приблизно в цей період спостерігається більш інтенсивне поповнення лав Православної Церкви за рахунок протестантів, а також представників православних течій та сект. Пояснити це можна вдалою діяльністю православних місіонерів, яким вдалося не тільки повернути «заблукалих овець» «своїї стайні», а і схилити до переходу у православ'я представників інших конфесій. Певним підтвердженням цієї думки є той факт, що переважна більшість католиків, які стали православними, належить до селян, рідше до міщан і вже зовсім рідко переходили до панівної конфесії дворяни, а місіонери, активізацію діяльності яких фіксували «Екатеринославские епархиальные ведомости», агітацію проводили здебільша в селах.

Слід зауважити, що навіть найбільша кількість переходів католиків у православ'я не була суттєвою у порівнянні з загальною чисельністю поляків у регіоні.

Починаючи з 1901 року кількість переходів католиків у православ'я повертається на рівень 1888 – 1894 років, а у 1902 – 1904 роках журнал не друкував означені відомості.

III – 1905 – 1916 роки – максимум складає 18 (у 1908 р.) [39, с. 103], [40, с. 215], [41, с. 308], [42, с. 389], [43, с. 465], а мінімум – 2 (у 1905 р.) [44, с. 460], [45, с. 493]. Лібералізація законодавства щодо РКЦ в Російській імперії після 1905 року давала полякам надію на те, що для більш безпечного існування тепер не потрібно буде приховувати свою національну і релігійну ідентичність.

Із означеної схеми «вибивається» тільки один показник – 30 переходів у 1915 році [46, с. 311], [47, с. 559], [48, с. 693], [49, с. 705]. То є виключенням для III періоду і може бути пов'язано з пропагандою в державі «ура-патріотичних» настроїв, які могли «захопити» і частину католицького середовища, а також з побоюванням деяких католиків посилення репресій з боку імперської влади в період війни.

Демократизація релігійного законодавства Російської імперії 1905 р. стала своєрідним «зеленим світлом» для бажаючих перейти (або повернутись) в лоно Римо-Католицької Церкви. Процес переходу не можна назвати простим. Спочатку людина подавала прохання губернатору, після чого губернське правління відправляло прохання в духовну консисторію, через яку намагалися відмовити від здійснення такого переходу. Якщо людина була твердою в своїх переконаннях, губернське правління на підставі Указу 17 квітня 1905 р. дозволяло перехід із православної в католицьку віру. Процес щодо дозволу міщанці Анастасії Павлишиній перейти із православної до римо-католицької віри тривав з серпня по грудень 1911 р. і завершився повідомленням настоятеля костюлу про прийняття її до лона Римо-Католицької Церкви. Відповідний документ відправлявся і в губернське правління [50, арк. 1 - 11]. Такий самий шлях повинна була пройти і дворянка А. Стабровська, яка також мала бажання перейти із православ'я до католицизму. Означений процес А. Стабровської збігається у часі з періодом отримання дозволу А. Павлишиною – з серпня по грудень 1911 року [51, арк. 34 - 39]. Перехід подружжя Трунових із православ'я до секти євангельських християн баптистів затягнувся на цілий рік і все через те, що спільнота євангельських християн баптистів, до якої планували приєднатися селяни Трунови, відмовила їм, а свідоцтво про реєстрацію переходу із православ'я видавали лише за умови приєднання до тієї чи іншої зареєстрованої спільноти. Тільки після прийняття Трунових до Лозовської спільноти, вони отримали дозвіл на реєстрацію переходу із православ'я [51, арк. 1 - 30].

Отже, процедура відмови від приналежності до панівної конфесії була прописана. Вона не передбачала різних підходів для представників різних церков та станів.

На зменшення показників щодо переходів католиків у православ'я у 1905 – 1916 рр. вплинула лібералізація релігійного законодавства. Навіть збільшення кількості католиків в місті і губернії за рахунок біженців під час I світової війни не дозволило подолати загальний «рекорд» означеного показника за попередній період. Дослідження записів у книгах реєстрації актів громадянського стану про народження костюлу міста Катеринослава за 1905 – 1916 рр. [52, арк. 30 - 380], [53, арк. 2 - 336], [54, арк. 2 - 382], [55, арк. 2 - 144] дозволяє стверджувати наступне:

Починаючи з 1905 року переходи у лоно Римо-Католицької Церкви відбувались щороку, але

їх не було багато. Максимум досліджуваного періоду (1905 – 1916 рр.) – 13 осіб, що перейшли до РКЦ за неповний 1905 рік [52, арк. 30 - 81]. Це зовсім не відповідає цифрам по Волинській губернії, які наводить Г. Надтока, цитуючи звіт архієпископа волинського про те, що «загальна кількість православних віруючих, «спокушених» ксьондзами у 1906 р., в 12 разів перевищувала число переходів католиків у православ'я. В наступному, 1907 р. цей розрив скоротився в єпархії до чотириразового» [3, с. 96]. Отже, у Катеринославській губернії такого «ажіотажу» з переходом у РКЦ, як у західних регіонах України, не було.

Більшість тих, хто прийняв рішення стати католиком – молоді люди віком 20 – 30 років, діти і підлітки (іноді поверталися до католицизму цілими родинами).

Переважає більшість людей, які здійснювали перехід до Римо-Католицької Церкви, належала перед цим до православної конфесії, були випадки хрещення юдеїв, а також прийняття до РКЦ протестантів.

Запис у Книзі реєстрації про народження щодо прийняття у лоно Римо-Католицької Церкви містив наступний додаток: «Прийнято на основани резолюції Г. Катеринославського губернатора».

Обряд прийняття до РКЦ здійснював у Катеринославі декан Валентин Гартман, пізніше – Рафаїл Шефер. Лише у 1916 році крім декана по одному разу обряд провели ксьондзи Микола Щурек і Фабіан Щербицький.

Порівнюючи кількість переходів з католицької віри до православ'я і в зворотньому напрямку за 1905 – 1916 роки, можна говорити лише про тенденції, а не про чітку закономірність, бо Катеринославська єпархія РПЦ, в межах якої рахували переходи у православ'я і Катеринославська католицька парафія, в книгах якої зафіксовані переходи до віри католицької, територіально є різними. Так, з 1837 року, як зазначає у своєму дослідженні Н. Буланова, єпархіальні кордони, в тому числі і Катеринославської єпархії, були приведені у відповідність до губернських [4, с. 48]. Отже, вона існувала в кордонах Катеринославської губернії. В межах тієї ж губернії, за словами О. Баковецької, знаходився і Катеринославський деканат РКЦ [5, с. 48]. Римо-католицька парафія міста, хоч і мала філії в інших населених пунктах – Лозовій, Олександрівську, Гришино, Павлограді [4, с. 225], але не охоплювала всі міста губернії – не тільки Маріуполь, Бахмут та інші, але й розташовані дуже близько від Катеринослава Ямбург і Кам'янське.

Порівнюючи кількість переходів із католицької конфесії у православну і в зворотньому

напрямку, можна говорити про майже (іноді навіть «не майже») однакову їх кількість. Як вже зазначалося вище, у 1905 році, після прийняття закону про віротерпимість, чисельність бажаючих знову бути католиком дорівнювала 13 [52, арк. 30 - 81] (і це не за всі місяці року), перейшли у православ'я лише 2 римо-католика [44, с. 461], [45, с. 493]. У 1906 році спостерігалася «зворотня картина» - охочих перейти у лоно Римо-Католицької Церкви було лише 4 [52, с. 81 - 147], а прийняли православну віру 15 католиків [56, с. 76], [57, с. 287], [58, с. 444], [59, с. 596]. Ще двічі за означений період кількість переходів католиків у православ'я перевищила чисельність переходів у зворотньому напрямку більше, ніж на 10 - у 1908 р. (різниця - 11 осіб) [52, арк. 215 - 272], [39, с. 103], [40, с. 215], [41, с. 308], [42, с. 389], [43, с. 465] і у 1915 році (різниця 22 особи) [54, арк. 9 - 144], [55, арк. 2 - 6], [46, с. 311], [47, с. 559], [48, с. 693], [49, с. 705]. У 1912 і 1916 роках кількість переходів у католицизм перевищила чисельність переходів у православ'я, різниця - 5 осіб, як у 1912 році [53, арк. 89 - 176], [60, с. 50], [61, с. 222], [62, с. 367], так і в 1916 р. [54, арк. 146 - 250], [55, арк. 6 - 144], [63, с. 302], [64, с. 488].

Висновки. Римо-католицька парафія з центром у місті Катеринослав існувала в умовах тиску з боку Російської імперії. Він проявлявся як в обмеженнях, зафіксованих на законодавчому рівні, так і в затягуванні владою процесу отримання дозволу на побудову костіолу і призначення настоятеля парафії.

Тиск з боку імперського уряду, який відчували католики, підштовхував деяких з них до переходу у православ'я. Кількість таких переходів не була великою і у 1888 - 1916 роках (за 1902 - 1904 рр. інформація відсутня) становила від 2 до 30 осіб щорічно. В цьому напрямку найбільш «продуктивним» для Православної Церкви Катеринославщини став період з 1895 по 1900 роки. Автор пов'язує це зі збільшенням загальної кількості католиків в губернії, з тим, що в умовах дискримінаційного щодо католиків релігійного законодавства людям з незагостреною національною свідомістю (католицизм для поляків - частина національної свідомості) в інославному середовищі зручніше було існувати в якості православного, а також з вдалою діяльністю православних місіонерів.

Після демократизації релігійного законодавства 1905 р. в Російській імперії римо-католицька парафія поповнювалася і за рахунок бажаючих перейти (або повернутись) у лоно Римо-Католицької Церкви представників інших релігій або конфесій. Означені переходи відбувались щорічно (починаючи з 1905 р.), їх кількість складала від 3 до 13. Отже, про масовість цього процесу не йдеться. Більшість тих, що переходили до католицизму - це православні молоді люди віком 20 - 30 років, діти і підлітки.

Після 1905 р. процес переходу католиків до панівної конфесії не припинився, але уповільнився у порівнянні з 1895 - 1900 рр. до рівня 1888 - 1894 рр. (за винятком 1915 р.)

У 1905-1916 рр. кількість переходів католиків до РПЦ здебільша перевищувала чисельність переходів у зворотньому напрямку. Лише у 1905, 1912 і 1916 роках поповнення римо-католицької парафії губернського міста за рахунок представників інших релігій було більш вагомим, ніж Катеринославської єпархії за рахунок католиків. І це при тому, що показники переходів до РКЦ визначені для парафії, а дані переходів у православ'я стосуються цілої єпархії.

Процес переходу із православ'я у лоно Римо-Католицької Церкви був прописаний і не передбачав різних підходів для представників різних станів, тривав кілька місяців. До 1917 р. підставою для прийняття до РКЦ була резолюція губернатора. Обряд здійснював декан, лише у 1916 році - ще і інші священники.

Отже, переважна більшість поляків Катеринославщини навіть в умовах тиску з боку влади зберігала свою релігійну і національну ідентичність. Частина з тих, що в означених умовах перейшли у православ'я, повернулася у лоно РКЦ після лібералізації релігійного законодавства, але деяких представників римо-католицької конфесії навіть продекларовані в державі зміни не утримали від переходу до панівної конфесії.

В статті розглядалися питання, що були поза увагою дослідників, але ще залишилися такі, які потребують відповіді, серед них - визначення станової, національної структури групи людей, що здійснювали переходи як із православ'я до католицизму, так і в зворотньому напрямку; компаративний аналіз груп представників різних релігій, які переходили до панівної конфесії.

Джерела та література.

1. Винтер Э. Папство и царизм. Москва: Прогресс, 1964. 536 с.
2. Історія релігії в Україні: у 10 т. / ред. рада: А. Колодний (голова) та ін. Київ: Світ знань. Т. 4: Католицизм. 598 с.
3. Надтока Г. М. Міжконфесійні відносини в Україні на початку XX ст. // Український історичний журнал. 1998. № 5. с. 86 -99.
4. Буланова Н. М. Історія християнських конфесій Катеринославщини останньої чверті XVIII – початку XX ст. Дніпропетровськ: ІМА – прес, 2007. 232 с.
5. Баковецька О. О. Римо-католицька церква Східної України в XIX ст. // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. Запоріжжя, 2014. Вип. XXXVIII. с. 46 – 49.
6. Свод законов Российской империи. Т. XI. Уставы духовных дел иностранных исповеданий. Санкт-Петербург: Типография Второго отделения Собственной Его Императорского Величества Канцелярии, 1857. URL: www.runivers.ru/bookreader/book388211/#page/3/mode/1up (дата звернення: 02.01.2018).
7. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1890. № 2. с. 27.
8. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1890. № 3. с. 49 – 50.
9. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1890. № 4. с. 70.
10. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1890. № 8. с. 142.
11. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1890. № 10. с. 169.
12. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1890. № 13. с. 241.
13. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1890. № 15. с. 287.
14. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1890. № 16. с. 316 - 317.
15. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1890. № 17. с. 339.
16. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1890. № 23. с. 470 - 471.
17. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1891. № 3. с. 67.
18. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1891. № 5. с. 133.
19. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1891. № 6. с. 163.
20. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1891. № 14. с. 330.
21. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1891. № 17. с. 384 - 385.
22. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1900. № 5. с. 74 - 77.
23. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1900. № 7. с. 99 - 101.
24. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1900. № 10. с. 130 - 131.
25. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1900. № 11 - 12. с. 148 - 149.
26. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1900. № 13. с. 154 - 155.
27. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1900. № 19. с. 222 - 223.
28. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1900. № 25. с. 308 - 309.
29. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1900. № 34. с. 450 - 451.
30. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1896. № 1. с. 2 - 3.
31. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1896. № 4. с. 50 - 51.
32. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1896. № 7. с. 131 - 133.

33. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1896. № 9. с. 184 - 186.
34. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1896. № 10. с. 200 - 202.
35. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1896. № 14. с. 262 - 263.
36. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1896. № 17. с. 308 - 309.
37. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1896. № 18. с. 321 - 322.
38. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1896. № 23. с. 371 - 372.
39. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1908. № 5. с. 102 - 104.
40. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1908. № 11 - 12. с. 212 - 217.
41. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1908. № 16. с. 307 - 309.
42. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1908. № 21. с. 387 - 390.
43. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1908. № 28. с. 462 - 466.
44. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1905. № 33 - 34. с. 459 - 461.
45. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1905. № 35 - 36. с. 492 - 493.
46. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1915. № 13. с. 309 - 312.
47. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1915. № 27. с. 557 - 561.
48. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1915. № 30. с. 691 - 694.
49. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1915. № 31. с. 704 - 707.
50. О разрешении мещанке Анастасии Кузьминичне Павлишиной перехода из православной в римо-католическую веру. Ф. 20. Оп. 1. Спр. 44. 11 арк.
51. О регистрации перехода из православия в секту евангельских христиан баптистов Р. Д. Трунова и его жены и переход Стабровской из православия в римо-католическую веру. Ф. 20. Оп. 1. Спр. 52. 42 арк.
52. Книга регистрации актов гражданского состояния о рождении. г. Екатеринослав. Римско-католический костел (1904 - 1910 гг.). Ф. 193. Оп. 3. Спр. 577. 380 арк.
53. Книга регистрации актов гражданского состояния о рождении. г. Екатеринослав. Римско-католический костел (1910 - 1914 гг.). Ф. 193. Оп. 3. Спр. 578. 336 арк.
54. Книга регистрации актов гражданского состояния о рождении. г. Екатеринослав. Римско-католический костел (1914 - 1917 гг.). Ф. 193. Оп. 3. Спр. 579. 382 арк.
55. Книга регистрации актов гражданского состояния о рождении. г. Екатеринослав. Римско-католический костел (1915 - 1920 гг.). Ф. 193. Оп. 3. Спр. 580. 455 арк.
56. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1906. № 5. с. 75 - 78.
57. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1906. № 10 - 11. с. 185 - 188.
58. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1906. № 24. с. 442 - 446.
59. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1906. № 35 - 36. с. 594 - 597.
60. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1912. № 6. с. 48 - 53.
61. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1912. № 18. с. 220 - 225.
62. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1912. № 27. с. 366 - 368.
63. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1916. № 13 - 14. с. 302 - 305.
64. Присоединены к православной вере // Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1916. № 27. с. 487 - 491.